

RAISION HEINÄ-SYYSKUUN LIIKEVAIHTO KASVOI LÄHES 6 %

Heinä-syyskuu 2017

- Konsernin vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 5,8 %:lla ja oli 108,8 (102,8) miljoonaa euroa.
- Konsernin vertailukelpoinen liiketulos oli 13,0 (14,0) miljoonaa euroa, mikä on 12,0 (13,6) % liikevaihdosta.
- Brändit-yksikön vertailukelpoinen liiketulos oli 10,6 (11,1) miljoonaa euroa, mikä on 15,0 (16,2) % liikevaihdosta.
- Raisioagron liiketulos oli 3,3 (2,3) miljoonaa euroa, mikä on 7,9 (6,1) % liikevaihdosta.

Tammi-syyskuu 2017

- Konsernin vertailukelpoinen liikevaihto oli 305,5 (340,9) miljoonaa euroa.
- Konsernin vertailukelpoinen liiketulos oli 36,7 (38,7) miljoonaa euroa, mikä on 12,0 (11,3) % liikevaihdosta.
- Brändit-yksikön vertailukelpoinen liiketulos oli 34,9 (36,7) miljoonaa euroa, mikä on 16,2 (14,9) % liikevaihdosta.
- Raisioagron liiketulos oli 4,2 (3,7) miljoonaa euroa, mikä on 4,2 (3,6) % liikevaihdosta.

Toimitusjohtajan katsaus

”Raisio-konsernin kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli lähes kuusi prosenttia vertailukautta parempi. Liikevaihdon kasvun ajureita olivat Benecol ja kalanrehuliiketoiminta. Tämän vuoden osalta päättyvässä oleva kalan kasvatuskauti oli Raisioagron kalanrehuliiketoiminnalle yksi kaikkien aikojen parhaista. Benecolin kasvua siivittivät kuluttajatuotteiden myynnin hyvä kehitys Suomessa sekä kasvistanoliesterin kasvaneet toimitusmäärät lisenssipartnereille erityisesti Aasiassa. Lisäksi Benecol-tuotteiden raaka-aineena käytettävien steroleiden maailmanmarkkinahintojen nousu ja Ison-Britannian punnan heikentymisestä johtuvaa valuuttavaikutusta tasattiin hinnankorotuksilla.

Raision 13,0 miljoonan euron liiketulos oli tyydyttävä suoritus tilanteessa, jossa Ison-Britannian makeisliiketoiminnan suorituskyky heikkeni edelleen. Raisio jatkaa määrätietoista työtä erityisesti Leicesterin makeistehtaan tuotannollisten ja kaupallisten haasteiden ratkaisemiseksi, mutta siihen menee selvästi ennakoitua pidempi aika. Terveelliset elintarvikkeet ja Tšekin makeisliiketoiminta jatkoivat tasaisen hyvää suoritustaan. Benecolin ja Raisioagron kalanrehuliiketoiminnan liiketulokset paranivat liikevaihdon kasvun myötä.

Raisio on jälleen nettovelaton yhtiö, jolla on vahva tase. Yhtiö tavoittelee kasvua erityisesti hyvän kannattavuuden Benecol- ja Terveelliset elintarvikkeet -liiketoiminnoissa. Ketterä tuotekehitys, brändien kehittäminen sekä laajentuminen uusille markkinoille ja tuoteryhmiin mahdollistavat orgaanisen kasvun. Raision tulee kasvaa myös yritysostoin.”

Raisio-konsernin keskeiset tunnusluvut

		7-9/ 2017	7-9/ 2016	1-9/ 2017	1-9/ 2016	2016
Tulos						
Liikevaihto	M€	108,2	102,8	344,7	340,9	436,3
Liikevaihdon muutos	%	5,2	-23,5	1,1	-14,4	-16,3
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	M€	0,6	0,0	-39,2	0,0	0,0
Vertailukelpoinen liikevaihto	M€	108,8	102,8	305,5	340,9	436,3
Vertailukelpoisen liikevaihdon muutos	%	5,8	-23,5	-10,4	-14,4	-16,3
Liiketulos	M€	13,0	13,9	35,0	17,4	28,9
Liiketulos	%	12,0	13,6	10,2	5,1	6,6
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	M€	0,0	0,1	1,6	21,2	21,8
Vertailukelpoinen liiketulos	M€	13,0	14,0	36,7	38,7	50,7
Vertailukelpoinen liiketulos	%	12,0	13,6	12,0	11,3	11,6
Poistot	M€	-2,8	-2,6	-8,2	-8,7	-11,3
Arvonlennukset	M€	0,4	0,5	-28,9	-16,5	-16,1
Poistot ja arvonalentumiset yht.	M€	-2,4	-2,1	-37,1	-25,1	-27,4
Vertailukelpoisiin poistoihin ja arvonalennuksiin vaikuttavat erät	M€	-0,4	-0,5	28,9	16,5	16,1
Vertailukelpoiset poistot ja arvonalennukset	M€	-2,8	-2,6	-8,2	-8,7	-11,3
Käyttökate (EBITDA)	M€	15,4	16,0	72,1	42,6	56,3
Vertailukelpoiseen käyttökatteeseen vaikuttavat erät	M€	0,4	0,6	-27,3	4,8	5,7
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)	M€	15,8	16,6	44,8	47,3	62,0
Rahoituserät	M€	-0,8	-0,5	-1,4	-2,4	-2,2
Tulos/osake (EPS)	€	0,06	0,07	0,14	0,06	0,12
Vertailukelpoinen tulos/osake (EPS)	€	0,06	0,07	0,18	0,19	0,25
Tase						
Omavaraisuusaste	%	-	-	69,6	63,1	66,8
Nettovelkaantumisaste	%	-	-	-3,9	13,1	8,5
Korollinen nettorahoitusvelka	M€	-	-	-11,9	39,8	26,7
Oma pääoma/osake	€	-	-	1,93	1,93	1,99
Investoinnit	M€	1,6	5,1	9,9	13,4	18,3

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Sterolit ovat Benecol-tuotteiden ainesosana käytettävän kasvistanoliesterin keskeinen raaka-aine. Steroleiden valmistuksen keskittyminen ja kysynnän kasvu ovat nostaneet niiden maailmanmarkkinahintoja merkittävästi. Steroleiden kysyntä kasvaa edelleen, sillä myös lääke- ja kosmetiikkateollisuus käyttävät niitä raaka-aineina.

Levitteiden myynnin lasku jatkui Euroopassa. Kolesterolia alentavien terveysvaikutteisten levitteiden markkinan hienoinen lasku jatkui muutamissa maissa. Vastaavasti Euroopassa voin ja levitteiden hinnat ovat nousseet. Isossa-Britanniassa vähittäiskauppaketjujen kilpailu halpaketjujen kanssa jatkui tiukkana.

Isossa-Britanniassa punnan heikkenemisestä johtuva elintarvikkeiden tuontihintojen nousupaine ei vielä täysimääräisesti näy kuluttajatuotteiden hinnoissa.

Suomessa päivittäistavarakaupan myynti kasvoi tammi-syyskuussa 1,5 prosentilla. Kasvu kohdistui supermarketeihin ja suurmyymälöihin. Kuluttajia kiinnostavat elintarvikkeet, jotka on valmistettu luonnollisista ja vastuullisesti tuotetuista raaka-aineista. Tämä näkyy välipalojen ja aterioiden osalta kasvipohjaisten ja hyvinvointia tukevien tuotteiden kysynnän kasvuna. Kuluttajien kiinnostus erityisesti kauratuotteita kohtaan jatkui, sillä kaura on luonnollinen ja terveysvaikutustensa ansiosta arvostettu raaka-aine.

Pehmeiden hedelmämakeisten kysyntä piristyi Puolassa ja muilla Raision Tšekin makeisliiketoiminnan vientimarkkinoilla Euroopassa. Tavanomaisten pehmeiden hedelmämakeisten myyntihintoihin kohdistuva paine jatkui Euroopan markkinoilla. Vastaavasti korkealaatuisten, luonnollisia väri- ja makuaineita sisältävien tuotteiden kysyntä kasvoi.

Isossa-Britanniassa makeisten kysyntä oli volyymin osalta hienoisessa laskussa. Makeismarkkinan arvoa tasapainottaa ensisijaisesti hintainflaatio erityisesti sokerituotteiden osalta.

Suomessa naudanrehujen kokonaismarkkinat olivat katsauskaudella lähes muuttumattomat. Viljojen viivästynyt puinti lisäsi hieman naudanrehujen kysyntää ja siirsi maitotilojen päätöksiä tulevan talven rehuvalinnoista myöhäisemmäksi. Venäjä jatkaa investointeja omaan maidontuotantoon, mikä lisää Raisioagron mahdollisuuksia rehujen vientiin.

Loppukesällä ja syksyllä kalojen kasvuolosuhteet olivat ihanteelliset, mikä lisäsi Raision kalanrehujen myyntiä kotimaahan ja Luoteis-Venäjälle. Suomessa kotimaisen kalan kysyntä kasvaa edelleen, mutta uusia kalankasvatustaluuksia ja lupia nykyisten kiintiöiden kasvattamiseen on toistaiseksi myönnetty niukasti.

TALOUDELLINEN RAPORTOINTI

Raision raportoitavat yksiköt ovat Brändit ja Raisioagro.

Brändit-yksikköön kuuluvat liiketoiminta-alueet ovat Benecol, Terveelliset elintarvikkeet, Makeiset ja Benemilk.

Benecol-liiketoiminta sisältää Benecol-ainesosan myynnin lisenssipartnereille globaalisti sekä Benecol-kuluttajatuotteiden valmistuttamisen ja myynnin Raision kotimarkkina-alueilla Iso-Britanniassa, Puolassa, Suomessa, Irlannissa, Belgiassa ja Hongkongissa.

Terveelliset elintarvikkeet -liiketoiminnan (aikaisemmin Välipalat) markkina-alueet ovat Pohjois- ja Itä-Eurooppa. Ison-Britannian myyty välipalapatukkaliiketoiminta sisältyi Raision vertailukauden lukuihin 12.7.2016 asti. Makeisiin kuuluvat liiketoiminnat Ison-Britanniassa ja Tšekissä sekä vienti. Benemilk sisältää innovaation kansainvälisen kaupallistamisen ja suojaamisen.

Raisioagro-yksikköön kuuluvat naudan- ja kalanrehut, tuotantopanokset sekä viljakauppa.

Sulkeissa olevat luvut viittaavat vastaavaan ajankohtaan tai -jaksoon vuotta aiemmin, ellei toisin ole mainittu.

TALOUDELLINEN KATSAUS

		7-9/ 2017	7-9/ 2016	1-9/ 2017	1-9/ 2016	2016
Konsernin liikevaihto	M€	108,2	102,8	344,7	340,9	436,3
Brändit	M€	70,1	68,4	255,0	246,8	320,1
Raisioagro	M€	41,2	37,1	99,9	101,8	126,6
Muu liiketoiminta	M€	0,2	0,2	0,7	0,6	0,8
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	M€	0,6	0,0	-39,2	0,0	0,0
Konsernin vertailukelpoinen liikevaihto	M€	108,8	102,8	305,5	340,9	436,3
Brändit	M€	70,7	68,4	215,8	246,8	320,1
Raisioagro	M€	41,2	37,1	99,9	101,8	126,6
Muu liiketoiminta	M€	0,2	0,2	0,7	0,6	0,8
Konsernin liiketulos	M€	13,0	13,9	35,0	17,4	28,9
Brändit	M€	10,6	10,5	34,4	16,5	30,2
Raisioagro	M€	3,3	2,3	4,2	3,7	3,7
Muu liiketoiminta	M€	-0,9	1,1	-3,5	-2,7	-4,9
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	M€	0,0	0,1	1,6	21,2	21,8
Konsernin vertailukelpoinen liiketulos	M€	13,0	14,0	36,7	38,7	50,7
Brändit	M€	10,6	11,1	34,9	36,7	50,5
Raisioagro	M€	3,3	2,3	4,2	3,7	3,7
Muu liiketoiminta	M€	-0,9	0,6	-2,5	-1,7	-3,5

HEINÄ-SYYSKUU 2017

Liikevaihto

Raisio-konsernin vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 5,8 prosentilla ja oli 108,8 (102,8) miljoonaa euroa. Merkittävimmin liikevaihtoa kasvattivat Raisioagron kalanrehuliiketoiminnan hyvä myynnin kasvu Venäjän vientimarkkinoilla ja kotimaassa sekä Benecol-kuluttajatuotteiden hyvä menekki Suomessa sekä Benecolin ainesosan, kasvistanoliesterin, vertailukaudesta kasvaneet toimitusmäärät lisenssipartnereille erityisesti Aasiassa.

Heikentyneen Ison-Britannian punnan konversiovaikutus konsernin ja Brändit-yksikön liikevaihtoon oli noin -1,6 miljoonaa euroa. Tällä tarkoitetaan vaikutusta, joka syntyy, kun tytäryhtiöiden puntamääräinen liikevaihto konvertoidaan euroiksi osana konsernitilinpäätöstä.

Tulos

Raisio-konsernin vertailukelpoinen liiketulos oli 13,0 (14,0) miljoonaa euroa, mikä on 12,0 (13,6) prosenttia liikevaihdosta. Liiketulosta heikensi merkittävimmin Leicesterin makeistehtaan tuotannollisten ja kaupallisten haasteiden jatkuminen ja sitä seurannut liiketoiminnan kannattavuuden edelleen jatkunut heikkeneminen.

Heikentyneen Ison-Britannian punnan konversiovaikutus konsernin ja Brändit-yksikön liike-tulokseen oli -0,1 miljoonaa euroa. Tällä tarkoitetaan vaikutusta, joka syntyy kun tytäryhtiöiden puntamääräinen liiketulos konvertoidaan euroiksi osana konsernitilinpäätöstä.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät on esitetty jäljempänä olevassa taulukossa.

TAMMI-SYYSKUU 2017**Liikevaihto**

Konsernin vertailukelpoinen liikevaihto oli 305,5 (340,9) miljoonaa euroa, mikä on noin 10 prosenttia vertailukautta vähemmän. Vertailukauden liikevaihtoon sisältyvät divestoidut Ison-Britannian muro- ja välipalapatukkaliiketoiminnat, joiden tammi-heinäkuun 2016 liikevaihto oli noin 27 miljoonaa euroa.

Heikentyneen Ison-Britannian punnan konversiovaikutus konsernin ja Brändit-yksikön vertailukelpoiseen liikevaihtoon oli -8,5 miljoonaa euroa. Tällä tarkoitetaan vaikutusta, joka syntyy, kun tytäryhtiöiden puntamääräinen liikevaihto konvertoidaan euroiksi osana konsernitilinpäätöstä.

Southallin tehdaskiinteistön myynnistä johtuen Raision liikevaihto ilmoitetaan myös vertailukelpoisena. Konsernin ja Brändit-yksikön liikevaihtoon on kirjattu 39,2 miljoonan euron tuotto Southallin kiinteistön myynnistä, mikä on oikaistu vertailukelpoisesta liikevaihdosta.

Brändit-yksikön osuus Raision vertailukelpoisesta liikevaihdosta oli noin 70 prosenttia ja Raisioagron noin 30 prosenttia. Suomen ulkopuolisen vertailukelpoisen liikevaihdon osuus koko konsernin vertailukelpoisesta liikevaihdosta oli 62,7 (64,3) prosenttia, mikä on 191,4 (219,3) miljoonaa euroa.

Ison-Britannian liiketoimintojen osuus Raisio-konsernin vertailukelpoisesta liikevaihdosta oli lähes 30 prosenttia, Suomen vajaa 40 prosenttia, muun Euroopan hieman yli 30 prosenttia ja muun maailman selvästi alle 5 prosenttia.

Tulos

Konsernin vertailukelpoinen liiketulos oli 36,7 (38,7) miljoonaa euroa, mikä on 12,0 (11,3) prosenttia liikevaihdosta.

Heikentyneen Ison-Britannian punnan konversiovaikutus konsernin ja Brändit-yksikön liike-tulokseen oli noin -1,2 miljoonaa euroa. Tällä tarkoitetaan vaikutusta, joka syntyy, kun tytäryhtiöiden puntamääräinen liiketulos konvertoidaan euroiksi osana konsernitilinpäätöstä.

Punnan heikkenemisen lisäksi merkittävimmin liikutulokseen vaikuttivat Leicesterin makeistehtaan tuotannollisten ja kaupallisten haasteiden jatkuminen ja kannattavuuden heikkeneminen, Benecol-tuotteiden raaka-aineena käytettävien sterolien maailmanmarkkinahinnan voimakas nousu sekä se, että Isossa-Britanniassa Raisio onnistui vain osittain raaka-aineiden hinnannousun siirtämisessä myyntihintoihin. Liiketulosta paransivat vertailukaudella 2016 toteutetut Ison-Britannian muro- ja välipalapatukkaliiketoimintojen divestoinnit sekä Terveelliset elintarvikkeet-liiketoiminnan orgaaninen kasvu.

Vertailukelpoiseen liikutulokseen vaikuttavat erät, miljoonaa euroa

		7-9/ 2017	7-9/ 2016	1-9/ 2017	1-9/ 2016	2016
Brändit						
Southallin kiinteistön myynti		0,4		-28,3		
UK:n liikearvon alaskirjaus		-0,4		28,9		
Dormen ja Fruitus -brändien alaskirjaus	M€		-0,1		3,7	3,7
Halo Foods Ltd:n myytävän omaisuuden arvostus käypään arvoon	M€		-0,4		14,7	14,7
UK:n välipalaliiketoiminnan uudelleenjärjestelykulut	M€		1,1		1,8	1,7
Tehostamishankkeet	M€					0,2
Yhteiset						
Toiminnan uudelleenjärjestely ja asianajokulut	M€	0,0	-0,5	1,1	1,0	1,4
Vaikutus liikutulokseen	M€	0,0	0,1	1,6	21,2	21,8

Tase, rahavirta ja rahoitus

Raisio-konsernin taseen loppusumma oli syyskuun lopussa 437,5 (31.12.2016: 470,0) miljoonaa euroa. Oma pääoma oli 303,9 (31.12.2016: 313,2) miljoonaa euroa. Osakekohtainen oma pääoma oli 1,93 (31.12.2016: 1,99) euroa. Erittely oman pääoman muutoksista on jäljempänä katsauksen taulukko-osassa.

Käyttöpääoma oli katsauskauden päättyessä 29,9 (31.12.2016: 44,2 ja 30.9.2016: 47,5) miljoonaa euroa. Käyttöpääomaa vähensi merkittävimmin vuoden 2016 lopusta vaihto-omaisuuden pieneneminen. Käyttöpääoma ei sisällä lainojen suojaamiseen liittyviä johdannaissaamia ja -velkoja 1.1.2016 alkaen.

Liiketoiminnan rahavirta oli tammi-syyskuussa 74,9 (30,3) miljoonaa euroa. Luku sisältää Southallin tehdaskiinteistön myyntituloa 39,2 miljoonaa euroa. Rahavirta investointien jälkeen ja ennen rahoitusta oli 63,5 (19,9) miljoonaa euroa.

Konsernin korolliset rahoitusvelat syyskuun lopussa olivat 57,4 (31.12.2016: 88,6) miljoonaa euroa. Korollinen nettorahoitusvelka oli -11,9 (31.12.2016: 26,7) miljoonaa euroa.

Konsernin omavaraisuusaste oli syyskuun lopussa 69,6 (31.12.2016: 66,8) prosenttia, ja nettovelkaantumisaste oli -3,9 (31.12.2016: 8,5) prosenttia. Nettovelkaantumisasteen lasku johtui korollisen nettorahoitusvelan vähentymisestä Southallin kiinteistön myynnin jälkeen. Vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto oli 12,6 (31.12.2016: 11,6) ja sijoitetun pääoman tuotto oli 12,0 (31.12.2016: 6,6) prosenttia.

Luottolimiittisopimus

Raisio allekirjoitti syyskuussa 2017 OP Yrityspankki Oyj:n kanssa 50 miljoonan euron sitovan luottolimiittisopimuksen. Sopimus on voimassa kolme vuotta limiittisopimuksen allekirjoituksesta ja se on jatkettavissa kahdella yhden vuoden mittaisella jaksolla sopimusehtojen mukaisesti. Limiittiä käytetään konsernin yleisiin rahoitustarpeisiin.

INVESTOINNIT

Heinä-syyskuussa konsernin investoinnit olivat 1,6 (5,1) miljoonaa euroa, mikä on 1,5 (4,9) prosenttia konsernin vertailukelpoisesta liikevaihdosta. Brändit-yksikön investoinnit olivat 1,3 (2,1) miljoonaa euroa, Raisioagron -0,1 (0,1) miljoonaa euroa ja muiden toimintojen 0,4 (2,8) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuussa konsernin investoinnit olivat 9,9 (13,4) miljoonaa euroa, mikä on 3,2 (3,9) prosenttia konsernin vertailukelpoisesta liikevaihdosta. Brändit-yksikön investoinnit olivat 3,8 (6,9), Raisioagron 2,1 (1,4) ja muiden toimintojen 4,0 (5,1) miljoonaa euroa.

Konsernin suurimmat investoinnit olivat kesällä 2017 Raision tehdasalueella käyttöön otettu bioenergialaitos, uusi kalanrehujen valmistuslinja Raisiossa sijaitsevalle tehtaalle sekä uudistettu SAP-toiminnanohjausjärjestelmä. Lisäksi Raisio on toteuttanut Tšekin ja Ison-Britannian makeisliiketoiminnoissa tuotannollisia investointeja.

RIITA-ASIAT

Oat Solutions LLC nosti jo vuonna 2014 Suomessa välimiesoikeudessa käsitellystä riita-asiasta siviilikanteen amerikkalaisessa tuomioistuimessa. Vastaajina USA:n riita-asiassa olivat Raisio Oyj:n lisäksi silloinen toimitusjohtaja Matti Rihko ja Benecol-liiketoiminnasta vastaava johtaja Vincent Poujardieu. Oat Solutions vaati Raisiolta oikeusteitse Amerikassa vähintään 25 miljoonan dollarin vahingonkorvauksia, joita Raisio piti koko ajan täysin perusteettomina. Los Angelesin tuomioistuin hyväksyi Raision esityksen Oat Solutions LLC:n nostaman siviilikanteen tutkimatta jättämisestä marraskuussa 2016. Oat Solutions ilmoitti valittavansa USA:n tuomioistuimen päätöksestä Kalifornian 9th Circuit Court -oikeusasteeseen. Kyseinen oikeusaste on syyskuussa 2017 vahvistanut Raision esityksen Oat Solutionsin valituksen hylkäämisestä ja oikeusprosessi Kaliforniassa on siten lopullisesti päättynyt. Oikeusprosessi myös Suomessa on päättynyt.

TUTKIMUS JA KEHITYS

Tutkimukseen ja kehitykseen käytettiin heinä-syyskuussa 0,8 (0,4) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuussa konsernin tutkimus- ja kehityskulut olivat 2,4 (2,9) miljoonaa euroa, mikä on 0,8 (0,8) prosenttia konsernin vertailukelpoisesta liikevaihdosta. Brändit-yksikön tutkimuksen ja kehityksen kulut olivat 1,8 (2,3) ja Raisioagron 0,6 (0,6) miljoonaa euroa. Benemilkin kehityskuluja ei ole aktivoitu taseeseen vuonna 2017.

Elintarvikkeet ja makeiset

Kauratuotteiden suosio jatkui, sillä kaura on luonnollinen ja terveysvaikutuksiensa ansiosta arvostettu elintarvikkeiden raaka-aine. Raisio jatkoi uudentyypisten kauratuotteiden kehittämistä uusiin tuoteryhmiin. Raisio myös vähentää lisätyn sokerin määrää elintarvikkeissaan.

Raisio on lisännyt panostusta uusien Benecol-tuotteiden kehittämiseen. Benecol laajenee uusiin tuotekategorioidiin ja ensimmäiset uutuustuotteet tuodaan markkinoille alkuvuonna 2018.

Tšekissä Raisio kehittää normaalien tuotekehitysprojektien rinnalla luonnollisista raaka-aineista valmistettuja makeisia, luomumakeisia, vähemmän sokeria sisältäviä ja sokerittomia makeisia. Tšekissä on myös aloitettu työ Halal-sertifikaatin hankkimiseksi.

Isossa-Britanniassa Raisio jatkaa työtä uusien pakkauskokojen ja vaihtoehtojen tarjoamiseksi eri myyntikanavissa.

Rehut

Raisioagron voimakas panostus digitaalisiin palveluihin ja niiden kehittämiseen jatkui. Toimenpiteiden tavoitteena on tehostaa maataloudessa ja vesiviljelyssä muodostuvan tiedon hyödyntämistä digitaalisten ratkaisujen avulla.

Tuotostutka® -lypsyrobotteurannassa olevien lypsykarjatilojen määrä kasvoi edelleen ja katsauskauden lopussa palvelua käytti 200 maitotilaa.

Kalankasvattajille kehitetty Kasvuluotain® -mobiilityökalu helpottaa kalojen kasvun seurantaa ja rehuannosten optimointia sekä estää ylimääräisten ravinteiden päätyminen vesistöön. Kasvuluotain on käytössä useilla kalankasvattamoilla.

Raisioagro teki viime vuonna Helsingin yliopiston kanssa tutkimuksen, jossa havaittiin, että kuorittua kauraa sisältävä rehu tehosti valkuaisen hyödyntämistä lehmien ruokinnassa. Tämän tutkimuksen pohjalta Raisioagro kehitti kaksi uutta rehua, Benemilk Green ja Maituri Green. Ne parantavat valkuaisen hyväksikäyttöä ja rehuhyötysuhdetta sekä pienentävät metaanin muodostusta.

SEGMENTTI-INFORMAATIO

Brändit-yksikköön kuuluvat Benecol, Terveelliset elintarvikkeet (ent. Välipalat), Makeiset ja Benemilk-innovaation kansainväliseen kaupallistamiseen liittyvä toiminta.

BRÄNDIT-YKSIKKÖ

		7-9/ 2017	7-9/ 2016	1-9/ 2017	1-9/ 2016	2016
Liikevaihto	M€	70,1	68,4	255,0	246,8	320,1
Benecol	M€	29,2	26,6	90,7	93,2	124,6
Terveelliset elintarvikkeet	M€	17,7	18,1	54,1	52,1	69,7
Makeiset	M€	23,7	23,1	71,3	75,4	100,2
Benemilk	M€	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4
Brändien yhteiset	M€	-0,5	0,7	39,5	26,8	26,4
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	M€	0,6	0,0	-39,2	0,0	0,0
Vertailukelpoinen liikevaihto	M€	70,7	68,4	215,8	246,8	320,1
Liiketulos	M€	10,6	10,5	34,4	16,5	30,2
Liiketulos	%	15,2	15,4	13,5	6,7	9,4
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	M€	0,0	0,6	0,6	20,2	20,3
Vertailukelpoinen liiketulos	M€	10,6	11,1	34,9	36,7	50,5
Vertailukelpoinen liiketulos	%	15,0	16,2	16,2	14,9	15,8
Investoinnit	M€	1,3	2,1	3,8	6,9	8,9
Nettovarallisuus	M€	-	-	257,6	298,9	303,4

Taloudellinen katsaus heinä-syyskuulta
Liikevaihto

Brändit-yksikön vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 3,4 prosentilla ja oli 70,7 (68,4) miljoonaa euroa. Heikentyneen Ison-Britannian punnan konversiovaikutus Brändit-yksikön liikevaihtoon oli noin -1,6 miljoonaa euroa.

Liiketulos

Brändit-yksikön vertailukelpoinen liiketulos oli 10,6 (11,1) miljoonaa euroa, mikä on 15,0 (16,2) prosenttia liikevaihdosta. Heikentyneen Ison-Britannian punnan konversiovaikutus Brändit-yksikön liiketulokseen oli noin -0,1 miljoonaa euroa.

Liiketoimintakatsaukset heinä-syyskuulta
Benecol

Benecol-liiketoiminnan liikevaihto oli 29,2 (26,6) miljoonaa euroa. Liikevaihtoa kasvattivat Benecol-tuotteiden vahva myynnin kasvu Suomessa sekä kasvistanoliesteritoimitusten volyymikasvu lisenssipartnereille erityisesti Aasiassa.

Suurimmalla markkinalla Isossa-Britanniassa liikevaihdon kasvu selittyi pääasiassa toteutetuilla hinnankorotuksilla ja kaupan kampanjoihin liittyvien kustannusten ajallisella kohdistamisella.

Liiketulos parani vertailukaudesta. Liiketulosta paransivat samat tekijät, jotka vuoden kolmannelle neljänneksellä kasvattivat liikevaihtoa. Heikentyneen Ison-Britannian punnan vaikutus Benecol-liiketoiminnan liikevaihtoon ja -tulokseen oli negatiivinen.

Benecol säilytti markkinajohtajuutensa Isossa-Britanniassa kolesterolia alentavissa terveysvaikutteisissa elintarvikkeissa. Benecolin markkina-asema vahvistui katsauskaudella erityisesti jogurttijuomissa. Raisio investoi merkittävästi Benecol-brändiin Isossa-Britanniassa. Benecol on yhä vahvemmin hyvinvointibrändi, joka tarjoaa kuluttajille mahdollisuuden terveellisempään elämäntapaan. Raisio lanseerasi uusia jogurttijuomia, joissa ei ole lisättyä sokeria. Uutuustuotteiden myötä Benecol-jogurttijuomien saatavuus parani merkittävästi. Isossa-Britanniassa Benecol-tuotteiden myyntivolyymi jäi vertailukaudesta, mutta liikevaihto kasvoi.

Irlannissa Benecolin markkinajohtajuutta vahvisti jogurttijuomien uudelleenlanseeraus uudella brändi-ilmeellä. Samalla markkinoille tuotiin kaksi uutta makuvaihtoehtoa. Irlannissa Benecol-tuotteiden myynnin volyymi jäi kuitenkin merkittävästi vertailukautta heikommaksi.

Suomessa Benecol-tuotteiden myynnin kasvu jatkui vahvana. Myynnin kasvua tukivat tehostunut jakelu, jogurttijuomien pakkauskokomuutos sekä hintakilpailukyky levitteissä.

Puolassa keväällä lanseerattu Benecol Buttery Taste 225 g -levitteen jakelu laajeni perinteisessä kaupassa, joka on tämän tuotteen tärkein myyntikanava. Puolassa Benecol-levitemyynnin volyymi laski vertailukaudesta. Raision tavoitteena on laajentaa Puolassa myytävien Benecol-tuotteiden valikoimaa uusiin tuotekategorioihin. Hyvä esimerkki uusista kategorioista on Benecol soft chew pureskeltava geelipala, joka oli myynnissä apteekkeissa katsauskauden lopussa.

Benecol-tuotteiden ainesosan, kasvistanoliesterin, myynti lisenssikumppaneille erityisesti Aasiassa kasvoi merkittävästi vertailukaudesta.

Terveelliset elintarvikkeet

Terveelliset elintarvikkeet -liiketoiminnan liikevaihto oli 17,7 (18,1) miljoonaa euroa. Lievä liikevaihdon lasku johtui Venäjän myynnin laskusta ja osittain tiettyjä alennuseriä koskevan kirjauskäytännön muutoksesta konsernissa. Liiketulos oli hyvällä tasolla, mutta hieman vertailukautta pienempi.

Pohjois-Eurooppa

Pohjois-Euroopan markkina-alueet ovat Suomi, Ruotsi, Baltia ja Tanska. Pohjois-Euroopan toimintojen liikevaihto ja liiketulos olivat vertailukauden hyvällä tasolla. Alkuvuonna alkaneet jauhotoimitukset suurelle suomalaiselle leipomoasiakkaalle kasvattivat liikevaihtoa. Elovena-tuotteiden myynti oli vertailukauden hyvällä tasolla. Hiutalekategorian tiukentuneessa hintakilpailussa Nalle-hiutaleiden myynti jäi selvästi vertailukaudesta. Raisio jatkoi uutuustuotteiden saatavuuden parantamista eri myyntikanavissa. Elovena valittiin Suomen 14. arvostetuimmaksi tuotemerkiksi vuosittain järjestettävässä arvioinnissa.

Itä-Eurooppa

Itä-Euroopan markkina-alueet ovat Venäjä ja Ukraina. Itä-Euroopan toimintojen liikevaihto ja liiketulos jäivät vertailukaudesta pääosin Venäjällä toteutettujen hinnanalennusten takia. Nordic-puurojen ja -välipalakeksien sekä gluteenittomien Provena-tuotteiden myyntivolyymit kuitenkin kasvoivat hieman. Valuuttakursseilla oli edelleen negatiivinen vaikutus Raision liikevaihtoon ja -tulokseen Venäjällä.

Makeiset

Makeisliiketoiminnan liikevaihto oli 23,7 (23,1) miljoonaa euroa. Makeisliiketoiminnan liiketulos oli merkittävästi vertailukautta heikompi johtuen suurimmaksi osaksi Isossa-Britanniassa sijaitsevan Leicesterin tehtaan tuotannollisten ja kaupallisten haasteiden jatkumisen vaikutuksesta kannattavuuteen.

Iso-Britannia

Isossa-Britanniassa makeisrakeita ja kuorrutteita valmistavan Nimbuksen liikevaihto puntina kasvoi merkittävästi ja liiketulos oli vertailukautta parempi. Vastatakseen kysynnän voimakkaaseen kasvuun Raisio on päättänyt investoida Nimbuksen tuotantokapasiteetin lisäämiseen. Nimbuksen asiakkaat ovat leipomoita sekä kansainvälisiä makeis- ja jäätelövalmistajia.

Ilman Nimbusta Raision Ison-Britannian makeisliiketoiminnan liikevaihto puntina kasvoi hieman, mutta liiketulos oli tappiollinen. Kannattavuuden heikkenemiseen vaikutti erityisesti Leicesterin tehtaan tuotannollisten ja kaupallisten vaikeuksien jatkuminen.

Raisio jatkaa määrätietoista työtä Leicesterin tuotannollisten ja kaupallisten haasteiden ratkaisemiseksi.

Tšekki

Tšekin makeisliiketoiminnan liikevaihto ja -tulos jäivät erityisen vahvaa vertailukautta heikommiksi alhaisemmasta tuotantovolyymistä sekä raaka-aine- ja palkkakustannusten noususta johtuen. Kustannusten nousun vaikutusta kyettiin tasaamaan hinnankorotuksilla. Vastaavasti osa asiakkaiden tilauksista painottui parempikatteisiin makeisiin. Lisäksi Raisio kasvatti myyntiä uusille vientiasiakkaille.

Tšekissä Raisionkin haasteena on tuotantoyöntekijöiden saatavuus, sillä maan työttömyysaste on erittäin alhainen. Henkilöstövajetta on onnistuttu pienentämään kesän jälkeen, mikä näkyy tuotantovolyymien paranemisena.

Raision omalla Pedro-brändillä Tšekissä ja Slovakiassa myytävien makeisten myynti kasvoi merkittävästi brändiuudistuksen ja tuotevalikoiman aktiivisen kehittämisen ansiosta. Vähittäiskauppa-asiakkaiden omien private label -makeisten myynti kasvoi, mutta sopimuskumppaneille valmistettävien makeisten myynti jäi merkittävästi vertailukautta pienemmäksi. Myös Raision sisäinen makeismyynti Tšekistä Isoon-Britanniaan pieneni selvästi heikentyneestä punnasta johtuen.

Benemilk

Benemilk Oy:llä ei ollut katsauskaudella liikevaihtoa, sillä yhtiöllä ei ollut liiketoimintaa. Raisio arvioi yhdessä Benemilk Oy:n muiden omistajien kanssa tehtyjen patenttihakemusten merkittävyyttä osana patenttisalkkua.

Suomessa ja Venäjällä Benemilk-rehuja myy ja markkinoi Raisioagro, jolla on lisenssi Benemilk-innovaatioon.

Taloudellinen katsaus tammi-syyskuulta

Liikevaihto

Brändit-yksikön vertailukelpoinen liikevaihto oli 215,8 (246,8) miljoonaa euroa. Brändit-yksikön liikevaihtoon on kirjattu 39,2 miljoonan euron tuotto Southallin kiinteistön myynnistä, mikä on oikaistu vertailukelpoisesta liikevaihdosta.

Heikentyneen Ison-Britannian punnan konversiovaikutus Brändit-yksikön vertailukelpoiseen liikevaihtoon oli -8,5 miljoonaa euroa. Vertailukauden lukuun sisältyvät divestoidut Ison-Britannian muro- ja välipalapatukkaliiketoiminnat, joiden tammi-heinäkuun 2016 liikevaihto oli noin 27 miljoonaa euroa.

Ison-Britannian osuus Brändit-yksikön vertailukelpoisesta liikevaihdosta oli lähes 40 prosenttia, Suomen yli 20 prosenttia ja muiden markkinoiden noin 40 prosenttia. Muista markkinoista suurimpia ovat Tšekki, Venäjä, Puola ja Irlanti.

Liiketulos

Brändit-yksikön vertailukelpoinen liiketulos tammi-syyskuussa oli 34,9 (36,7) miljoonaa euroa, mikä on 16,2 (14,9) prosenttia liikevaihdosta. Liiketulosta vertailukaudesta pienensi merkittävimmin Ison-Britannian makeisliiketoiminnan tuotannollisten ja kaupallisten haasteiden jatkuminen. Heikentyneen Ison-Britannian punnan konversiovaikutus Brändit-yksikön liiketulokseen oli noin -1,2 miljoonaa euroa.

Liiketulokseen sisältyvät vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä 28,3 miljoonan euron myyntitulo Southallin kiinteistöstä sekä Ison-Britannian liikearvosta tehty 28,9 miljoonan euron alaskirjaus.

RAISIOAGRO-YKSIKKÖ

Raisioagro-yksikköön kuuluvat naudan- ja kalanrehut, tuotantopanokset sekä viljakauppa.

		7-9/ 2017	7-9/ 2016	1-9/ 2017	1-9/ 2016	2016
Liikevaihto	M€	41,2	37,1	99,9	101,8	126,6
Liiketulos	M€	3,3	2,3	4,2	3,7	3,7
Liiketulos	%	7,9	6,1	4,2	3,6	2,9
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	M€	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vertailukelpoinen liiketulos	M€	3,3	2,3	4,2	3,7	3,7
Vertailukelpoinen liiketulos	%	7,9	6,1	4,2	3,6	2,9
Investoinnit	M€	-0,1	0,1	2,1	1,4	1,9
Nettovarallisuus	M€	-	-	24,4	31,6	25,7

Taloudellinen katsaus heinä-syyskuulta

Liikevaihto

Raisioagron liikevaihto kasvoi 11 prosentilla ja oli 41,2 (37,1) miljoonaa euroa. Merkittävimmin liikevaihtoa kasvatti kalanrehujen Venäjän viennin yli 50 prosentin kasvu vertailukaudesta. Suomessa Raisioagron naudanrehujen optimoitu tuotevalikoima vastasi maitotilojen monipuolisiin tarpeisiin, mutta naudanrehujen liikevaihto jäi hieman vertailukaudesta. Matalakatteisen tuotantopanosmyynnin, kuten polttonesteiden ja lannoitteiden, suunnitelmallinen myynnin vähentäminen jatkui.

Liiketulos

Raisioagron liiketulos oli 3,3 (2,3) miljoonaa euroa, mikä on 7,9 (6,1) prosenttia liikevaihdosta. Kalanrehujen erityisen hyvä myynnin kasvu näkyi myös liiketuloksen kasvuna.

Liiketoimintakatsaukset heinä-syyskuulta

Naudanrehut

Raisioagron uudet Benemilk Green ja Maituri Green -naudanrehut ovat osa syyskuussa lanseerattua Kestävää Tuottavuutta -konseptia. Uusi rehukonsepti perustuu entistä tarkempaan ruokintaan ja rehuvalintoihin tuotannon eri vaiheissa. Kestävää Tuottavuutta -konseptilla maitotilan ympäristövaikutukset pienenevät ja kannattavuus paranee.

Viljojen myöhäiset puinnit lisäsivät hieman rehujen kysyntää. Maitotilat siirsivät pidemmälle syksyyn päätöksiä tulevan talven ruokintaratkaisuihin ja rehuvalinnoista. Maitotilojen siirtyminen edullisempiin rehuihin jatkui katsauskaudella. Erikoisrehuista kivennäisten myynti kasvoi vertailukaudesta.

Benemilk-rehuilla ruokitaan noin kuusi prosenttia Suomen lypsylehmistä. Benemilk-rehujen katsauskauden myynti on samalla tasolla kuin viime vuodenvaihteessa. Benemilk-rehujä käyttävät tilat saavat lisäarvoa maitomäärän ja maidon pitoisuuksien kasvusta.

Raisioagron ruokinta-asiantuntemukselle ja sen mahdollistamalle konsultoivalle myynnille on Venäjällä kysyntää. Raisioagron rehujen ja kivennäisten myynnin volyyymi Venäjälle kasvoi vertailukaudesta selvästi. Venäjän osuus Raisioagron naudanrehujen myynnistä on edelleen vähäinen, mutta esimerkiksi myyntihenkilöstön rekrytoinnilla vastataan kysynnän kasvuun.

Kalanrehut

Raisioaquan valmistamien kalanrehujen viennin liikevaihto kasvoi yli 50 prosentilla. Luoteis-Venäjä on Raisioaquan kalanrehujen suurin vientialue. Myös kotimaan myynti kasvoi. Katsauskauden sääolosuhteet olivat erinomaiset, sillä kalojen syöntiaktiivisuus on suoraan sidoksissa veden lämpötilaan. Raisioaquan toimitusmäärät olemassa oleville suurille vientiasiakkaille kasvoivat. Liikevaihtoa kasvattivat myös toimitukset uusille asiakkaille.

Kesko lanseerasi Benella-kalan Pirkka Parhaat -tuotesarjassaan, minkä arvioidaan kasvattavan Benellan myyntivolyyymiä merkittävästi. Kalankasvattajat ovat antaneet kiitosta Benellan myönteisestä vaikutuksesta kotimaisen kasvatetun kalan imagoon. Venäjällä tehtiin ensimmäinen Benella-kasvattajasopimus.

Katsauskauden lopussa lanseerattiin Benella-siika, josta odotetaan Benella-kirjoloihen kaltaista menestystä. Raisioaqua jatkaa työtä Benella-kalan tunnettuuden lisäämiseksi ja tuotevalikoiman kasvattamiseksi. Benella on vastuullisesti kasvatettua, tuoretta ja terveellistä kotimaista kalaa parhaimmillaan.

Muu liiketoiminta

Matalakatteisten tuotantopanosten, kuten lannoitteiden ja polttonesteiden, myynti jäi selvästi vertailukautta heikommaksi. Raisioagro keskittyy tuotantopanosmyynnissä kannattavampiin tuoteryhmiin kehittämällä tuotevalikoimaa ja toimintamalleja.

Viljan maailmanmarkkinahinnat olivat edelleen alhaiset. Raision käyttämien suurivolyymisten raaka-aineiden hankinnassa jatkettiin toimenpiteitä sitoutuneen pääoman ja varastointikulujen pienentämiseksi.

Taloudellinen katsaus tammi-syyskuulta

Liikevaihto

Raisioagron liikevaihto oli 99,9 (101,8) miljoonaa euroa. Raisioagron liikevaihdosta Suomen osuus oli vajaa 75 prosenttia, Venäjän yli 20 prosenttia ja muiden markkinoiden noin 5 prosenttia.

Liiketulos

Raisioagron liiketulos oli 4,2 (3,7) miljoonaa euroa, mikä on 4,2 (3,6) prosenttia liikevaihdosta. Liiketulosta paransi merkittävimmin kalanrehujen myyntivolyymien kasvu.

HENKILÖSTÖ JA JOHTO

Syyskuun lopussa Raisio-konsernin palveluksessa työskenteli 1 374 (1 395) henkilöä. Henkilöstöstä 75 (76) prosenttia työskenteli yhtiön ulkomaantoiminnoissa. Brändit-yksikössä työskenteli katsauskauden lopussa 1 204 (1 231) henkilöä, Raisioagro-yksikössä 107 (105) ja palvelufunktioissa 63 (59) henkilöä.

Muutokset konsernin johdossa

Raisio Oyj:n hallituksen kesäkuussa 2017 yhtiön toimitusjohtajaksi nimittämä Pekka Kuusniemi aloitti tehtävässään 1.11.2017. Pekka Kuusniemi siirtyi Raisioon Oras Groupin konsernijohtajan tehtävästä.

Tammikuun 2017 alusta väliaikaisena toimitusjohtajana toiminut Jarmo Puputti päätti työnsä Raisiossa lokakuun 2017 lopussa.

OSAKKEET JA OMISTAJAT

Raisio Oyj:n vaihto-osakkeita vaihdettiin NASDAQ Helsinki Oy:ssä tammi-syyskuussa 28,9 (24,7) miljoonaa kappaletta. Vaihdon arvo oli 102,6 (99,8) miljoonaa euroa ja keskimurssi 3,55 (4,04) euroa. Viimeinen kaupantekokurssi 30.9.2017 oli 3,67 euroa.

Kantaosakkeita vaihdettiin tammi-syyskuussa 0,9 (0,8) miljoonaa kappaletta. Vaihdon arvo oli 3,2 (3,3) miljoonaa euroa ja keskimurssi 3,56 (4,04) euroa. Viimeinen kaupantekokurssi 30.9.2017 oli 3,63 euroa.

Yhtiöllä oli 30.9.2017 yhteensä 39 185 rekisteröityä osakasta (39 332 osakasta 31.12.2016). Ulkomaalaisten omistuksessa koko osakekannasta oli 21,3 prosenttia (15,3 % 31.12.2016).

Raisio Oyj:n osakkeiden markkina-arvo oli syyskuun lopussa 604,8 (31.12.2016: 598,7) miljoonaa euroa ja ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita 576,0 (31.12.2016: 571,3). miljoonaa euroa

Katsauskauden aikana on 52 616 kappaletta kantaosakkeita muunnettu vaihto-osakkeiksi.

Yhtiön liikkeeseen laskemien vaihto-osakkeiden määrä oli katsauskauden lopussa 132 518 555 kappaletta ja kantaosakkeiden määrä 32 630 475 kappaletta. Osakekanta tuotti 785 128 055 ääntä.

Katsauskauden aikana on luovutettu 5 643 kappaletta vaihto-osakkeita hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille osana heille tehtäviensä hoitamisesta suoritettavaa palkkiota yhtiökokouksen 2017 tekemän päätöksen perusteella.

Huhtikuussa 2017 Raisio Oyj:lle on siirtynyt arvo-osuusjärjestelmän erityistililtä 166 400 kappaletta vaihto-osakkeita, jotka oli varattu ja tarkoitettu sulautumisvastikkeen suorittamiseen Raision Margariini Oy:n osakkeenomistajille. Oikeus sulautumisvastikkeen saamiseen on vanhentunut syyskuussa 2000.

Raisio Oyj:n hallussa oli katsauskauden päättyessä 7 622 919 vaihto-osaketta ja 212 696 kantaosaketta, jotka on hankittu vuosina 2005 - 2012 yhtiökokoukselta saatujen valtuuksien nojalla tai saatu tytäryhteisön sulautumisessa elokuussa 2014 tai ovat siirtyneet yhtiölle, koska oikeus sulautumisvastikkeeseen on vanhentunut. Raisio Oyj:n hallussa olevien vaihto-osakkeiden määrä on 5,8 prosenttia vaihto-osakkeista ja niiden tuottamasta äänimäärästä ja kantaosakkeiden vastaavasti 0,7 prosenttia; yhteensä näiden omistus vastaa 4,7 prosenttia koko osakekannasta ja 1,5 prosenttia sen tuottamasta äänimäärästä. Muilla konserniin kuuluvilla yhtiöillä ei ole Raisio Oyj:n osakkeita. Yhtiölle tai sen tytäryhteisölle kuuluvalla osakkeella ei voi osallistua yhtiökokoukseen.

Raisio Oyj:llä ja sen tytäryhteisöillä ei ole eikä katsauskauden aikana ole ollut pantiksi otettuja omia osakkeita.

Raisio Oyj:n Tutkimussäätiö s.r. omistaa 150 510 kappaletta kantaosakkeita, mikä on 0,46 prosenttia kantaosakkeista ja niiden tuottamista äänistä ja vastaavasti 0,09 prosenttia koko osakekannasta ja 0,38 prosenttia sen tuottamasta äänimäärästä.

Hallituksella on valtuus päättää enintään 5 000 000 vaihto- ja 1 250 000 kantaosakkeen hankkimisesta yhtiölle ja/tai pantiksi ottamisesta. Valtuutus on voimassa 30.4.2018 asti. Samoin hallituksella on valtuus päättää osakeanneista luovuttamalla yhtiön hallussa olevia vaihto-osakkeita enintään 14 000 000 kappaletta ja kanta-osakkeita enintään 1 460 000 kappaletta sekä antamalla yhteensä enintään 20 000 000 uutta vaihto-osaketta. Osakeantivaltuutus on voimassa enintään 23.3.2022 asti. Valtuutuksia ei toistaiseksi ole käytetty ja niiden molempien yksityiskohdat käyvät ilmi 13.2.2017 annetusta pörssitiedotteesta.

Yhtiökokouksen vuonna 2016 myöntämät omien osakkeiden hankkimisvaltuutus ja osakeantivaltuutus ovat lakanneet 23.3.2017.

YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

Raisio Oyj:n 23.3.2017 pidetty yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1. - 31.12.2016 ja myönsi hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenille sekä toimitusjohtajalle vastuuvapauden.

Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti 0,17 euron osingon maksamisesta jokaiselta kanta- ja vaihto-osakkeelta ja tämä osinko maksettiin osakkeenomistajille 3.4.2017.

Hallituksen jäsenmääräksi vahvistettiin kuusi ja hallituksen jäseniksi valittiin Erkki Haavisto, Ilkka Mäkelä, Leena Niemistö, Matti Perkonoja, Michael Ramm-Schmidt ja Ann-Christine Sundell yhtiökokouksesta alkaneeksi toimikaudeksi. Järjestäytymiskokouksessaan hallitus valitsi puheenjohtajakseen Perkonojan ja varapuheenjohtajakseen Ramm-Schmidtin.

Yhtiökokouksen päätöksistä on julkaistu pörssitiedote 23.3.2017, minkä lisäksi päätöksiä on selostettu jakson tammikuu-maaliskuu osavuosikatsauksessa.

LÄHIAJAN RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Euroalueen talouden arvioidaan kasvavan kohtuullisesti vuonna 2017. Kasvu perustuu yksityisen kulutuksen ohella investointien elpymiseen, mitä tukevat matala korkotaso sekä käytyjen vaalien tuloksena tapahtunut poliittisen epävarmuuden väheneminen. Uhka protektionismin viriämisestä ei kuitenkaan ole poistunut.

Ison-Britannian kansanäänestyksen seurauksena maa tulee eroamaan Euroopan unionista (Brexit). Eron kaikki yksityiskohdat ovat avoimia ja päätöksestä johtuvan epävarmuuden arvioidaan heikentävän Ison-Britannian talouden kasvunäkymiä sekä aiheuttavan edelleen voimakasta vaihtelua punnan ulkoisessa arvossa.

Suomen talous on kuluneena vuonna kasvanut odotettua vahvemmin. Kehitys nojaa yksityiseen kulutukseen, jota tukevat elpyvä vienti ja matala korkotaso, mutta rasittaa nouseva inflaatio. Työttömyysasteen arvioidaan laskevan.

Venäjällä talous ja kuluttajien ostovoima kasvavat; Ukrainassa liiketoimintaympäristö pysyy haastavana.

Valuuttakurssien muutokset vaikuttavat merkittävästi Raision liikevaihtoon ja -tulokseen suoraan ja välillisesti. Punnan arvon vaihtelu Brexitin luoman epävarmuuden seurauksena heijastuu Raision liikevaihtoon ja -tulokseen, sillä huomattava osa niistä kertyy Isosta-Britanniasta. Venäjän ruplan ulkoisen arvon vaihtelu vaikuttaa niin rehujen kuin hiutaletuotteiden vientiin ja saattaa vaikuttaa myös tuotantolaitosten käyttöasteeseen Suomessa.

Maatalouspohjaisten raaka-aineiden saatavuus ja hinta ovat Raision liiketoiminnoille merkittävä haaste. Ilmaston lämpeneminen ja siitä seuraavat sään ääri-ilmiöt vaikuttavat nopeasti näiden hyödykkeiden sato-odotuksiin, tarjontaan, kysyntään ja hintaan. Muutokset myös muiden keskeisten raaka-aineiden, kuten sterolien, tarjonnassa, kysynnässä ja hinnassa ovat mahdollisia. Riskienhallinnan merkitys sekä arvon että volyymin suhteen on liiketoiminnan kannattavuuden näkökulmasta olennaisen tärkeää, mistä kasvukausi 2017 Suomessa on muistuttanut.

Raisio arvioi päivittäistavaramarkkinoiden pysyvän edelleen varsin vakaina verrattuna muihin toimialoihin. Vähittäiskaupan muutos ja kiristynyt kilpailu ovat haaste myös elintarviketeollisuudelle niin myyntihintojen kuin -ehtojen kautta kaikilla Raision päämarkkina-alueilla.

Ammattitaitoisen työvoiman saatavuus on vaikeutunut ja saattaa edelleen vaikeutua Tšekin tasavallassa, sillä maassa vallitsee käytännössä täystyöllisyys.

Kotimaisen maa- ja kotieläintalouden kannattavuus- ja likviditeettiongelmat heikentävät alan ostovoimaa ja luovat painetta Raisioagron kannattavuudelle. Euroopan unionin Ukrainan ja Krimin kriisin johdosta vuonna 2014 asettamat pakotteet ja Venäjän asettamat vastapakotteet, erityisesti meijerituotteiden tuontikielto, vaikeuttavat suoraan ja välillisesti Raisioagron liiketoimintaa. Raisioaqualle kalanrehuviennin häiriöttömyys on tärkeää.

Varautuminen ja sopeutuminen Brexitiin on Raision liiketoimintojen keskeinen haaste niin vuonna 2017 kuin sen jälkeenkin ja esimerkiksi Benecol-liiketoiminnassa tämä saattaa johtaa muutoksiin alihankintajärjestelyissä. Onnistuminen Ison-Britannian makeisliiketoiminnan tuotannollisten ja kaupallisten haasteiden ratkaisemisessa on tärkeää Raision kannattavuuden säilyttämiseksi ja parantamiseksi.

Liiketoimintansa kasvun ja kannattavuuden varmistamiseksi Raisio saattaa toteuttaa yritysjärjestelyjä, jotka samoin kuin rationalisointihankkeet saattavat aiheuttaa merkittäviä kertaluontoisia kuluja.

NÄKYMÄ VUODELLE 2017

Raisio tarkensi vuoden 2017 näkymänsä 21.7.2017 annetulla pörssitiedotteella. Yhtiö ennakoii koko vuoden 2017 vertailukelpoisen liiketulosensa olevan noin 45 miljoonaa euroa. Näkymien tarkentuminen johtui Ison-Britannian makeisliiketoiminnan tuotannollisten ja kaupallisten haasteiden pitkittymisestä, arvioitua heikommasta kannattavuudesta sekä punnan heikentymisestä suhteessa euroon. Valuuttakursseilla on jatkossakin merkittävä vaikutus Raision liikevaihtoon ja -tulokseen.

Raisio jatkaa uudistetun strategiansa mukaisesti investointeja brändeihin, tuotekonsepteihin, myyntiin ja markkinointiin, toimintansa tehostamiseen ja laajenemiseen uusille markkina-alueille Euroopassa. Näin luodaan pohjaa tulevien vuosien kasvulle ja menestykselle.

Raisiossa 8.11.2017

RAISIO OYJ
Hallitus

Lisätietoja:

toimitusjohtaja Pekka Kuusniemi, p. 050 537 3883
talousjohtaja Antti Elevuori, p. 040 560 4148
viestintä- ja IR-päällikkö Heidi Hirvonen, p. 050 567 3060

Raision julkistaa tilinpäätöstiedotteen 12.2.2018.

Osavuosisikatsausta ei ole tilintarkastettu.

Tämä tiedote sisältää tulevaisuuteen suuntautuneita lausumia, jotka perustuvat tällä hetkellä Raision ylimmän johdon tiedossa oleviin oletuksiin, suunnitelmiin ja päätöksiin. Vaikka johto uskoo, että tulevaisuuteen suuntautuneet oletukset ovat perusteltuja, mitään varmuutta ei ole siitä, että kyseiset oletukset osoittautuvat oikeiksi. Tämän vuoksi toteuma voi erota merkittävästi tulevaisuuteen suuntautuneisiin lausumiin sisältyneistä oletuksista ja suunnitelmista johtuen mm. ennakoimattomista muutoksista markkinoilla, kilpailuolosuhteissa, globaalissa taloudessa sekä laeissa ja säädöksissä.

TILINPÄÄTÖSLYHENNELMÄ JA LIITETIEDOT
KONSERNIN TULOSLASKELMA (M€)

	7-9/ 2017	7-9/ 2016	1-9/ 2017	1-9/ 2016	2016
Liikevaihto	108,2	102,8	344,7	340,9	436,3
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	-82,1	-76,9	-239,0	-268,5	-337,6
Bruttokate	26,1	25,9	105,8	72,4	98,7
Liiketoiminnan tuotot ja -kulut, netto	-13,1	-12,0	-70,7	-55,0	-69,7
Liiketulos	13,0	13,9	35,0	17,4	28,9
Rahoitustuotot	-0,1	0,5	0,9	1,4	1,8
Rahoituskulut	-0,7	-1,0	-2,4	-3,8	-4,0
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulos ennen veroja	12,2	13,4	33,6	15,1	26,8
Tuloverot	-2,6	-2,3	-12,2	-5,0	-7,8
TILIKAUDEN TULOS	9,6	11,1	21,4	10,1	19,0
Jakautuminen:					
Emoyrityksen omistajille	9,6	11,1	21,4	10,1	19,0
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Emoyrityksen omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos (€)					
Laimentamaton osakekohtainen tulos	0,06	0,07	0,14	0,06	0,12
Laimennettu osakekohtainen tulos	0,06	0,07	0,14	0,06	0,12

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA (M€)

	7-9/ 2017	7-9/ 2016	1-9/ 2017	1-9/ 2016	2016
Tilikauden tulos	9,6	11,1	21,4	10,1	19,0
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen					
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi					
Myytävissä olevat rahoitusvarat	0,0	-0,1	-0,1	0,0	-0,2
Rahavirran suojaus	0,0	-1,0	0,8	-1,6	-3,7
Muuntoerot	-0,5	-7,9	-4,5	-28,9	-27,2
Tilikauden laaja tulos	9,0	2,1	17,5	-20,5	-12,2
Laajan tuloksen jakautuminen:					
Emoyrityksen omistajille	9,0	2,1	17,5	-20,5	-12,2
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

KONSERNIN TASE (M€)

	30.9.2017	30.9.2016	31.12.2016
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	61,0	61,4	62,0
Liikearvo	121,4	153,2	154,1
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	80,2	76,7	78,7
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	0,7	0,7	0,7
Myytavissä olevat rahoitusvarat	2,2	2,6	2,3
Laskennalliset verosaamiset	4,8	6,3	5,4
Pitkäaikaiset varat yhteensä	270,2	300,8	303,3
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	42,9	53,5	52,1
Myynti- ja muut saamiset	54,1	60,8	51,0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	1,0	51,9	37,7
Rahat ja pankkisaamiset	69,3	16,4	25,9
Lyhytaikaiset varat yhteensä	167,3	182,4	166,7
Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat	0,0	0,0	0,0
Varat	437,5	483,3	470,0
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	27,8	27,8	27,8
Omat osakkeet	-19,8	-19,9	-19,8
Muu emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	296,0	296,8	305,2
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	303,9	304,7	313,2
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0	0,0	0,0
Oma pääoma yhteensä	303,9	304,7	313,2
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	8,5	8,3	8,2
Varaukset	0,2	0,0	0,2
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	34,4	57,3	45,8
Johdannaissopimukset	0,0	0,0	0,0
Muut pitkäaikaiset velat	0,0	0,0	0,0
Pitkäaikaiset velat yhteensä	43,2	65,6	54,3
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	64,5	62,9	55,8
Varaukset	2,1	2,1	2,4
Johdannaissopimukset	0,8	1,9	1,6
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	23,0	46,1	42,8
Lyhytaikaiset velat yhteensä	90,4	113,0	102,6
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat	0,0	0,0	0,0
Velat yhteensä	133,5	178,6	156,8
Oma pääoma ja velat	437,5	483,3	470,0

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA (M€)

	Osa- ke- pää- oma	Yli- kurs- si- ra- hasto	Vara- ra- hasto	Sijoi- tetun vapaan oman pää- oman rahasto	Muut ra- has- tot	Omat osak- keet	Muun- to- erot	Kerty- neet voitto- varat	Yht.	Mää- räys- vallatto- mien omistajien osuus	Oma pää- oma yht.
Oma pääoma 31.12.2015	27,8	2,9	88,6	8,8	2,0	-20,4	14,2	226,2	350,0	0,0	350,0
Tilikauden laaja tulos											
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	10,1	10,1	-	10,1
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna)											
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	-	-	0,0	-	-	-	0,0	-	0,0
Rahavirran suojaus	-	-	-	-	-1,6	-	-	-	-1,6	-	-1,6
Muuntoerot	-	-	-	-	-	-	-28,9	-	-28,9	-	-28,9
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,7	0,0	-28,9	10,1	-20,5	0,0	-20,5
Liiketoimet omistajien kanssa											
Osingot	-	-	-	-	-	-	-	-25,1	-25,1	-	-25,1
Siirto voittovaroista muihin rahastoihin	-	-	-	0,1	-	-	-	-0,1	0,0	-	0,0
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	0,6	-	-0,3	0,3	-	0,3
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,6	0,0	-25,5	-24,9	0,0	-24,9
Oma pääoma 30.9.2016	27,8	2,9	88,6	8,9	0,3	-19,9	-14,8	210,8	304,7	0,0	304,7
Oma pääoma 31.12.2016	27,8	2,9	88,6	8,9	-1,9	-19,8	-13,1	219,9	313,2	0,0	313,2
Tilikauden laaja tulos											
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	21,4	21,4	-	21,4
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna)											
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	-	-	-0,1	-	-	-	-0,1	-	-0,1
Rahavirran suojaus	-	-	-	-	0,8	-	-	-	0,8	-	0,8
Muuntoerot	-	-	-	-	-	-	-4,5	-	-4,5	-	-4,5
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	-4,5	21,4	17,5	0,0	17,5
Liiketoimet omistajien kanssa											
Osingot	-	-	-	-	-	-	-	-26,8	-26,8	-	-26,8
Siirto voittovaroista muihin rahastoihin	-	-	-	0,1	-	-	-	-0,1	0,0	-	0,0
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	0,0	-	0,0	0,0	-	0,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	-26,9	-26,8	0,0	-26,8
Oma pääoma 30.9.2017	27,8	2,9	88,6	8,9	-1,2	-19,8	-17,6	214,4	303,9	0,0	303,9

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA (M€)

	30.9.2017	30.9.2016	2016
Tulos ennen veroja	33,6	15,1	26,8
Oikaisut	38,5	26,8	31,8
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	72,1	41,9	58,6
Myynti- ja muiden saamisten muutos	-2,7	-0,2	3,6
Vaihto-omaisuuden muutos	8,9	13,5	15,1
Osto- ja muiden velkojen muutos	5,2	-17,3	-20,2
Käyttöpääoman muutos yhteensä	11,4	-4,0	-1,6
Rahoituserät ja verot	-8,5	-7,6	-9,4
Liiketoiminnan rahavirta	74,9	30,3	47,6
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-11,5	-13,2	-17,3
Tytäryritysten myynti	0,0	2,2	2,2
Käyttöomaisuuden myynti	0,1	0,2	0,2
Arvopaperien myynti	0,0	0,4	0,4
Investointien rahavirta	-11,4	-10,3	-14,4
Rahoituserät ja verot	0,0	0,0	-3,7
Pitkäaikaisten lainojen muutos	-30,2	3,2	-8,6
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,0	0,0	0,0
Emoyhtiön omistajille maksetut osingot	-26,6	-25,0	-25,0
Rahoituksen rahavirta	-56,8	-21,8	-37,2
Rahavarojen muutos	6,6	-21,8	-4,0
Rahavarat kauden alussa	61,9	67,9	67,9
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,9	-2,4	-2,0
Rahavarojen käyvän arvon muutosten vaikutus	-0,1	0,0	0,0
Rahavarat kauden lopussa	69,3	63,6	61,9

OSAVUOSIKATSAUKSEN LIITETIEDOT

Tämä osavuositarkastus on laadittu pääosin IAS 34 'Osavuositarkastukset' -standardin mukaisesti noudattaen samoja laadintaperiaatteita ja laskentamenetelmiä kuin vuoden 2016 tilinpäätöksessä lukuun ottamatta 1.1.2017 käyttöön otettuja EU:n hyväksymiä uusia ja uudistettuja IFRS-standardeja. Standardimuutoksilla ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS:n mukaan edellyttää, että johto tekee arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat raportoitujen varojen ja velkojen sekä tuottojen ja kulujen määriin. Vaikka arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat arvioista.

Osavuositarkastus esitetään miljoonina euroina.

IFRS 15, *Myyntituotot asiakassopimuksista - Clarifications to IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers*, astuu voimaan 1.1.2018. Uusi standardi korvaa nykyiset IAS 11 ja IAS 18 -tuloutusstandardit sekä niihin liittyvät tulkinnat. IFRS 15 standardin vaikutuksia Raisio-konsernissa on selvitetty vuosien 2016 ja 2017 aikana. Raisio-konsernin myynti asiakkaille on tavaroiden myyntiä eikä siihen liity merkittävässä määrin palveluita. Raisio-konsernin asiakassopimukset ovat pääasiassa tuloutettavissa, kun suoritevelvoite täyttyy ja asiakkaille siirtyy hyöty ja riski tavarasta. Valmistumisasteen mukaisesti tuloutettavia sopimuksia Raisio-konsernissa ei ole. Konsernin tuloslaskelmaan, taseeseen tai kassavirtaan ei ole tulossa merkittäviä muutoksia IFRS 15 standardin myötä. Yksittäisiä asiakassopimuksia tullaan tarvittaessa täydentämään ja tarkentamaan vuoden 2017 aikana. Konsernitaseesta ohjeistusta alennusten kirjaamisen osalta on tarkennettu vuoden 2017 alusta alkaen.

Prosesseissa ja järjestelmissä havaitut muutostarpeet on toteutettu toiminnan ohjausjärjestelmään huhtikuun alusta alkaen. IFRS 15 standardin edellyttämät liitetiedot tulevat lisäämään tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettäviä tietoja. Uudistetun IFRS-standardin mukaisten liitetietojen tarkastelu jatkuu. Raisio Oyj aikoo ottaa standardin käyttöön täysin takautuvasti vaadittuna soveltamispäivänä.

SEGMENTTI-INFORMAATIO

Raportoitavat segmentit ovat Brändit ja Raisioagro. Brändit-segmenttiin kuuluvat Benecol, Terveelliset elintarvikkeet, Makeiset ja Benemilk. Raisioagro-segmenttiin kuuluvat naudan- ja kalanrehut, tuotantopanokset ja -tarvikkeet sekä viljakauppa.

LIKEVAIHTO SEGMENTEITTÄIN (M€)

	7-9/2017	7-9/2016	1-9/2017	1-9/2016	2016
Brändit	70,1	68,4	255,0	246,8	320,1
Raisioagro	41,2	37,1	99,9	101,8	126,6
Muut toiminnot	0,2	0,2	0,7	0,6	0,8
Toimialaryhmien välinen myynti	-3,4	-2,8	-10,8	-8,4	-11,2
Liikevaihto yhteensä	108,2	102,8	344,7	340,9	436,3

LIIKETULOS SEGMENTEITTÄIN (M€)

	7-9/2017	7-9/2016	1-9/2017	1-9/2016	2016
Brändit	10,6	10,5	34,4	16,5	30,2
Raisioagro	3,3	2,3	4,2	3,7	3,7
Muut toiminnot	-0,9	1,1	-3,5	-2,7	-4,9
Liiketulos yhteensä	13,0	13,9	35,0	17,4	28,9

NETTOVARALLISUUS SEGMENTEITTÄIN (M€)

	30.9.2017	30.9.2016	31.12.2016
Brändit	257,6	298,9	303,4
Raisioagro	24,4	31,6	25,7
Muut toiminnot ja kohdistamattomat erät	21,9	-25,8	-15,9
Nettovarallisuus yhteensä	303,9	304,7	313,2

INVESTOINNIT SEGMENTEITTÄIN (M€)

	7-9/2017	7-9/2016	1-9/2017	1-9/2016	2016
Brändit	1,3	2,1	3,8	6,9	8,9
Raisioagro	-0,1	0,1	2,1	1,4	1,9
Muut toiminnot	0,4	2,8	4,0	5,1	7,5
Investoinnit yhteensä	1,6	5,1	9,9	13,4	18,3

LIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN (M€)

	7-9/2017	7-9/2016	1-9/2017	1-9/2016	2016
Suomi	40,6	41,2	114,1	121,7	156,9
Iso-Britannia	27,6	27,9	124,4	113,7	141,5
Muu Eurooppa	37,5	30,4	98,2	96,2	125,6
Muu maailma	2,5	3,3	8,0	9,4	12,2
Yhteensä	108,2	102,8	344,7	340,9	436,3

HANKITUT LIKETOIMINNOT

Kaudella 1.1. – 30.9.2017 ja vuonna 2016 ei ollut hankittuja liiketoimintoja.

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET (M€)

	30.9.2017	30.9.2016	31.12.2016
Hankintameno tilikauden alussa	362,0	400,5	400,5
Muuntoerot	-0,1	-11,2	-11,0
Lisäykset	8,1	11,0	15,2
Vähennykset	0,0	-14,9	-33,0
Siirrot erien välillä	-0,3	-9,6	-9,7
Hankintameno tilikauden lopussa	369,7	375,8	362,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset tilikauden alussa	283,3	301,7	301,7
Muuntoerot	-0,4	-6,7	-6,3
Vähennykset ja siirrot	-0,2	-14,8	-32,9
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	6,8	18,8	20,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset tilikauden lopussa	289,5	299,1	283,3
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	80,2	76,7	78,7

VARAUKSET (M€)

	30.9.2017	30.9.2016	31.12.2016
Tilikauden alussa	2,5	2,1	2,1
Varausten lisäykset	0,1	0,0	0,5
Käytetyt varaukset	-0,3	-0,1	0,0
Tilikauden lopussa	2,3	2,1	2,6

LIKETOIMET LÄHIPIIRIN KANSSA (M€)

	30.9.2017	30.9.2016	31.12.2016
Myynti osakkuus- ja yhteisyrityksille	0,0	0,0	0,0
Ostot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	0,1	0,1	0,1
Myynti johtoon kuuluville avainhenkilöille	0,3	0,1	0,4
Ostot johtoon kuuluvilta avainhenkilöiltä	0,8	0,3	1,6
Velat osakkuus- ja yhteisyrityksille	0,0	0,0	0,0
Saamiset johtoon kuuluvilta avainhenkilöiltä	0,1	0,0	0,0
Velat johtoon kuuluville avainhenkilöille	0,1	0,0	0,2

VASTUUSITOUKSET (M€)

	30.9.2017	30.9.2016	31.12.2016
Taseeseen sisällyttömät vastuusitoumukset ja vastuut			
Ei-purettavissa olevat muut vuokrasopimukset			
Vähimmäisvuokravastuut	1,3	2,1	1,5
Muut vastuut	2,3	1,8	1,9
Sitoutuminen investointimaksuihin	1,4	8,5	5,9

JOHDANNAISSOPIMUKSET (M€)

	30.9.2017	30.9.2016	31.12.2016
Johdannaissopimusten nimellisarvot			
Valuuttatermiinit	109,0	331,1	190,3
Koronvaihtosopimukset	0,0	0,0	0,0

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT

Taulukossa esitetään kunkin erän kirjanpitoarvot ja käyvät arvot. Kirjanpitoarvot vastaavat konsernitaseen arvoja. Alla on esitetty konsernin käyttämät käyvän arvon määrittämisperiaatteet kaikista rahoitus-instrumenteista.

	Kirjanpito- arvo 30.9.2017	Käypä arvo 30.9.2017	Kirjanpito- arvo 31.12.2016	Käypä arvo 31.12.2016
Rahoitusvarat				
Myytavissä olevat rahoitusvarat*)	2,2	2,2	2,3	2,3
Myyntisaamiset ja muut saamiset	49,8	49,8	45,3	45,3
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset*)	0,0	0,0	36,0	36,0
Rahavarat	69,3	69,3	25,9	25,9
Johdannaiset*)	1,0	1,0	1,7	1,7
Rahoitusvelat				
Pankkilainat	57,2	58,1	88,5	90,0
Rahoitusleasingvelat	0,2	0,2	0,2	0,2
Ostovelat ja muut velat	44,1	44,1	39,9	39,9
Johdannaiset*)	0,8	0,8	1,6	1,6

Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja veloista

Käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja veloista *) kaikki muut kuuluvat tasolle 2 paitsi myytävissä olevat rahoitusvarat. Tasolle 2 kuuluvien erien käypä arvo määritellään arvostusmenetelmien avulla käyttäen markkinahinnoittelun palveluntuottajan antamia arvostuksia. Myytävissä olevat rahoitusvarat kuuluvat tasolle 3, koska niiden käypä arvo ei perustu todettavissa olevaan markkinatietoon.

TULOS VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN (M€)

	7-9/ 2017	4-6/ 2017	1-3/ 2017	10-12/ 2016	7-9/ 2016	4-6/ 2016	1-3/ 2016
Liikevaihto segmentteittäin							
Brändit	70,1	112,7	72,2	73,3	68,4	88,2	90,2
Raisioagro	41,2	34,3	24,3	24,7	37,1	37,7	27,1
Muut toiminnot	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Toimialaryhmien väliset	-3,4	-3,2	-4,3	-2,8	-2,8	-2,0	-3,5
Liikevaihto yhteensä	108,2	144,0	92,5	95,4	102,8	124,1	114,0
Liiketulos segmentteittäin							
Brändit	10,6	11,8	12,0	13,7	10,5	-5,4	11,4
Raisioagro	3,3	1,3	-0,3	0,0	2,3	1,4	0,0
Muut toiminnot	-0,9	-0,6	-2,0	-2,2	1,1	-2,2	-1,7
Liiketulos yhteensä	13,0	12,4	9,6	11,5	13,9	-6,2	9,7
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	-0,8	-0,6	0,0	0,2	-0,5	-0,9	-0,9
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulos ennen veroja	12,2	11,8	9,6	11,7	13,4	-7,1	8,7
Tuloverot	-2,6	-7,8	-1,8	-2,8	-2,3	-1,4	-1,3
Konsernin tulos	9,6	4,0	7,8	8,9	11,1	-8,4	7,4

TUNNUSLUKUJA

	30.9.2017	30.9.2016	31.12.2016
Liikevaihto, M€	344,7	340,9	436,3
Liikevaihdon muutos, %	1,1	-14,4	-16,3
Käyttökate, M€	72,1	42,6	56,3
Poistot ja arvonalennukset, M€	37,1	25,1	27,4
Liiketulos, M€	35,0	17,4	28,9
% liikevaihdosta	10,2	5,1	6,6
Tulos ennen veroja, M€	33,6	15,1	26,8
% liikevaihdosta	9,7	4,4	6,1
Oman pääoman tuotto, %	9,2	4,1	5,7
Sijoitetun pääoman tuotto, %	12,0	5,0	6,6
Korolliset rahoitusvelat kauden lopussa, M€	57,4	103,4	88,6
Korollinen nettorahoitusvelka kauden lopussa, M€	-11,9	39,8	26,7
Omavaraisuusaste, %	69,6	63,1	66,8
Nettovelkaantumisaste, %	-3,9	13,1	8,5
Bruttoinvestoinnit, M€	9,9	13,4	18,3
% liikevaihdosta	2,9	3,9	4,2
Tutkimus- ja tuotekehityskulut, M€	2,4	2,9	3,6
% liikevaihdosta	0,7	0,8	0,8
Henkilöstö keskimäärin	1 399	1 643	1 582
Tulos per osake, €	0,14	0,06	0,12
Liiketoiminnan rahavirta per osake, €	0,46	0,19	0,30
Oma pääoma per osake, €	1,93	1,93	1,99
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä kauden aikana, 1 000 kpl			
Vaihto-osakkeet	124 921	124 864	124 898
Kantaosakkeet	32 459	32 490	32 486
Yhteensä	157 379	157 355	157 384
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa, 1 000 kpl			
Vaihto-osakkeet	124 896	124 986	125 004
Kantaosakkeet	32 418	32 483	32 470
Yhteensä	157 313	157 469	157 474
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa, M€			
Vaihto-osakkeet	458,4	489,9	446,3
Kantaosakkeet	117,7	128,0	125,0
Yhteensä	576,0	617,9	571,3
Osakkeen kurssi kauden lopussa			
Vaihto-osakkeet	3,67	3,92	3,57
Kantaosakkeet	3,63	3,94	3,85

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto, % (ROE)	$\frac{\text{Tulos ennen veroja} - \text{tuloverot}}{\text{Oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	$\frac{\text{Tulos ennen veroja} + \text{rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma} + \text{korolliset rahoitusvelat (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$
Korolliset nettorahoitusvelat	Korolliset rahoitusvelat – rahavarat ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat likvidit rahoitusvarat
Nettovelkaantumisaste, %	$\frac{\text{Korolliset nettorahoitusvelat}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$
Tulos per osake	Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä
Vertailukelpoinen tulos per osake	Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä
Liiketoiminnan rahavirta per osake	Liiketoiminnan rahavirta Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä
Oma pääoma per osake	Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa
Osakekannan markkina-arvo	Osakeantioikaistu, tilikauden viimeinen kaupantekokurssi x osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ilman konsernin hallussa olevia omia osakkeita
Vertailukelpoinen liikevaihto	Liikevaihto +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
Vertailukelpoinen liiketulos	Liiketulos +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
Vertailukelpoinen liiketulos, %	$\frac{\text{Vertailukelpoinen liiketulos}}{\text{Vertailukelpoinen liikevaihto}}$
Käyttökate (EBITDA)	Liiketulos + poistot ja arvonalennukset
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)	Liiketulos +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät + poistot ja arvonalennukset